

Eduskunta
Sivistysvaliokunta

Lausuntopyyntö HE 31/2025 vp HE 31/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi.

Kiitämme eduskunnan sivistysvaliokuntaa mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto asiasta HE 31/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi.

Uusi virastorakenne

Ehdotus (hallituksen esitys, kohta 5.1) opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastorakenteen tiivistämiseksi on ajankohtainen ja mitä todennäköisimmin vaikuttava toimenpide kohti tulevaisuuden haasteita. Uudella virastorakenteella saavutettaneen kustannussäästöjä, yhteisen osaamisen kehittymistä, yhdessä tekemisen lisäämistä ja poistetaan virastojen välisiä siiloja, jotka eivät ehkä enää nykymuodossaan vie kehitystä avoimen hallintokulttuurin suunnassa. Uusi rakenne antanee mahdollisuuksia kaiken toiminnan kehittämisen, valvonnan, taloussuunnittelun ja johtamisen onnistumiselle. Digitaalisuuden edelleen kehittäminen tulenee tukemaan uuden virastorakenteen kehittämistyötä tuottaen myös suoria kustannushyötyjä.

Opetushallitus

Opetushallituksen nimen säilyttäminen uuden viraston nimenä on tärkeä ratkaisu etenkin kun Opetushallituksen laajat ja kansallisesti merkittävät tehtävät tulevat säilymään.

Opetushallituksen johtokunnan muuttaminen neuvottelukunnaksi, ja tässä tehtävässään erityisesti sidosryhmäverkoston edustajaksi, ei vähennä johtokunnan tosiallista merkitystä. Tämä johtokunnan tehtävänantoa koskeva muutos asettaa

entistäkin korkeammat vaatimukset viraston päätöksenteolle ja hyvän hallintotavan mukaiselle operatiiviselle johtamisjärjestelmälle. Tässä onnistumiseen on varmasti hyvät edellytykset.

Kotimaisten kielten keskuksen työ viittomakielen lautakunnan kautta, tiiviissä yhteistyössä Kuurojen liiton kanssa, on yksi sen erityisistä tehtävistä. Pienten kieliryhmien oikeuksista puhuttaessa kyse usein on juuri kielestä. Tässä ehdotuksessa mainitut, viittomakielten huolto, sanakirjatyö ja neuvonta, ovat osa äärimmäisen tärkeää Kotimaisten kielten keskuksen vastuullista tehtävää.

Kansallisarkisto

Ehdotus uudesta laista koskien Saavutettavuuskirjasto Celia palveluita turvaisi samalla sen palveluiden tunnistettavuuden virastojen yhdistymisen jälkeen. Saavutettavuuskirjasto Celia on laajan käyttäjäkunnan tunnistettu brändi ja tämä ratkaisu tukisi jatkuvuutta ja toisi turvallisuutta ja tukea yhä laajenevalle käyttäjäkunnalle. Valterissa kannatetaan vahvasti myös ehdotusta Kansallisarkiston yhteydessä toimivasta pistekirjoituksen neuvottelukunnasta.

Kunnioittaen, ja lausumismahdollisuudesta kiittäen

Oppimis- ja ohjauskeskus Valterin / Valteri-koulun puolesta,

johtava rehtori Anne Vierelä